

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

D nr: 2008-0076

2008-05-16

Handläggare:
Eva Borgström

Utbildningsdepartementet
Skolenheten

103 33 Stockholm

Yttrande över slutbetänkande av Utredningen om statliga specialskolor (SOU 2007:87)

Riksförbundet För barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning, FUB, är en intresseorganisation som arbetar för att människor med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv med full delaktighet i samhällslivet och rätt till samma levnadsvillkor som gäller för andra. Riksförbundet FUB har ca 27 000 medlemmar i 165 lokalföreningar.

Riksförbundet FUB vill lämna följande synpunkter på Utredningen om statliga specialskolors slutbetänkande "Ökad likvärdighet för elever med funktionshinder" (SOU 2007:87):

Ingen återetablering av specialskolan

FUB:s grundinställning är att den statliga specialskolan för elever med synskada och ytterligare funktionsnedsättning inte ska återetableras. FUB anser att även barn och ungdomar med omfattande funktionsnedsättningar ska kunna leva och växa upp med sin familj. Vi hänvisar till internationella överenskommelser, bl a Salamancadeklarationen. Vidare uttalas i den nationella handlingsplanen för handikappolitiken (prop. 1999/2000:79) att elever med funktionshinder bör ha möjlighet att bo med sina föräldrar eller i deras närhet och gå i en skola i närheten av hemmet. FUB:s uppfattning är att de elever som har en särskilt komplicerad inlärningssituation även i fortsättningen skulle kunna erbjudas visstidsutbildning. Fördelarna med denna form av utbildning har varit att hemkommunen varit aktivt delaktig i elevens utbildning. Det har även öppnat upp för en stor flexibilitet med möjlighet för eleven att t ex gå några dagar i hemskolan, resten av veckan på visstidsutbildningen, utifrån elevens individuella behov.

Skolgång i hemkommunen

FUB anser att utgångspunkten måste vara att elever med synnedsättning eller synskada och ytterligare funktionsnedsättning, t ex utvecklingsstörning, ska ha sin skolgång i hemkommunen. Det torde i de allra flesta fall vara så att dessa elever är mottagna i särskolan och därmed följer särskolans kursplaner. I särskolan kan behovet av individuella anpassningar i stor utsträckning tillgodoses. Där finns också specialpedagogisk kompetens och erfarenhet av att undervisa elever med en mer komplicerad inlärningssituation. Trots detta är vi medvetna om att den specifika kompetensen kring synnedsättning/synskada i kombination med utvecklingsstörning ändå kan saknas. Denna kompetens kan då, som idag redan sker, erbjudas genom Resurscenter syns råd- och stödverksamhet.

Det är naturligtvis även av största vikt att elever med synnedsättning/synskada och ytterligare funktionsnedsättning får de läromedel, hjälpmedel och anpassningar av skolmiljön i hemskolan som behövs.

Utbildning på gymnasiesärskolenivå

FUB ställer sig positivt till att erbjuda utbildning på gymnasiesärskolenivå för elever med synskada och utvecklingsstörning. Elever som på grund av omfattande funktionsnedsättningar fått större delen av sin utbildning utanför hemkommunen ska naturligtvis inte vara hänvisade till hemkommunen när det är dags för studier vid gymnasiesärskolan. Vid en uppvaktning av den särskilda utredaren Sofia Larsen, i februari 2007, framförde FUB att visstidsutbildningen för elever med synskada och ytterligare funktionsnedsättning även ska omfatta gymnasie- och gymnasiesärskolenivån.

Förhindra ekonomiska incitament

Av betänkandet framgår att kommunernas genomsnittliga kostnad för en hörselklasselev i en kommunal grundskola med regional verksamhet är betydligt högre än kommunernas genomsnittliga kostnad för en elev i statlig specialskola. Därtill kommer i den kommunala grundskolan kostnader för skolskjuts och eventuellt boende. FUB har i en skrivelse till utredaren pekat på vår farhåga att det kan uppstå en ”smitväg” för kommunerna om en statlig specialskola för elever med synskada och ytterligare funktionsnedsättningar etableras. Vi anser att det finns en risk för att kommuner, mot vårdnadshavarnas önskemål, kommer att hänvisa till specialskolan istället för att satsa på att bygga upp en fungerande skolsituation för eleven i hemkommunen.

För att undkomma de ekonomiska incitamenten föreslår utredaren att det statliga bidraget till kostnader för insatser av regional art som kommuner vidtar för döva eller hörselskadade elever i grundskolan ska höjas. FUB efterlyser ett liknande resonemang för elever med synskada och ytterliga funktionsnedsättning som väljer att gå i skolan i sin hemkommun.

Stockholm dag som ovan

För Riksförbundet FUB

Anna-Lena Krook
Förbundsordförande